

Bản tin Văn phòng JICA Việt Nam

Số 27 (Tháng 1 năm 2018)

Lời chào đầu Xuân của Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam

Nhân dịp Năm mới 2018, tôi xin gửi đến Quý vị độc giả lời Chúc mừng đầu Xuân tốt đẹp nhất!

Nhìn lại năm 2017

Trong năm 2017, mối quan hệ Việt-Nhật trở nên sâu đậm hơn, với chuyến thăm Việt Nam của Nhật Hoàng và Hoàng hậu Nhật Bản, cùng các chuyến thăm song phương cấp Nhà nước và nhiều hoạt động hợp tác, giao lưu rất đa dạng của chính quyền các địa phương, các trường đại học v.v... Quan hệ kinh tế giữa hai nước cũng phát triển mạnh mẽ, Nhật Bản đã vươn lên vị trí số 1 về đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Việt Nam.

Trong năm qua, Chính phủ Việt Nam tiếp tục duy trì tăng trưởng ổn định. Tỷ lệ tăng trưởng kinh tế thực đạt mức kỷ lục trong 10 năm qua, ước tính là 6,81%, chỉ số giá tiêu dùng và tỷ giá cũng được duy trì ổn định. Tuy nhiên, trong nền kinh tế vẫn tồn tại một số vấn đề như năng suất thấp, ô nhiễm môi trường gia tăng, bất bình đẳng, thiên tai, tham nhũng v.v...

Trong hoạt động của JICA, có những dự án đạt được thành quả đáng kể, nhưng cũng có một bộ phận dự án bị đình trệ, do những thủ tục phê duyệt phức tạp và các quy định chặt chẽ về kiểm soát nợ công của Chính phủ Việt Nam.

Có thể nêu ví dụ cụ thể là các công trình hạ tầng lớn (cầu vượt biển trên cảng Lạch Huyện, đoạn Đà Nẵng-Tam Kỳ trên cao tốc Bắc Nam, nhà máy thủy điện Thác Mơ) đã hoàn thành, việc đào tạo nhân lực kinh doanh, kỹ thuật viên và lực lượng trẻ bằng các hoạt động hợp tác kỹ thuật, việc chuyển giao công nghệ tiên tiến trong sản xuất mực in tiền đã được thực hiện thành công.

Bên cạnh đó, hoạt động hợp tác với tư nhân, hợp tác kỹ thuật cấp cơ sở, hoạt động cử tình nguyện viên cũng đã góp phần quan trọng vào quá trình phát triển kinh tế-xã hội của Việt Nam và giao lưu giữa nhân dân hai nước.

Tuy nhiên, sự phát sinh vấn đề chậm chi trả cho nhà thầu thi công và sự chậm trễ trong thủ tục phê duyệt của Chính phủ Việt Nam làm ảnh hưởng đến các dự án đường sắt đô thị tại Hà Nội và Tp. Hồ Chí Minh là điều rất đáng tiếc.

Về hoạt động của JICA trong năm 2018

Trong năm 2018, JICA sẽ lưu ý đến ba điểm sau đây, để thực hiện có hiệu quả các hoạt động hỗ trợ phát triển, góp phần vào công cuộc phát triển kinh tế-xã hội của Việt Nam và góp phần phát triển mạnh mẽ hơn nữa mối quan hệ tốt đẹp giữa hai nước.

Thứ nhất là thực hiện “tăng trưởng chất lượng cao” và “xây dựng hạ tầng chất lượng cao” theo định hướng của Chính phủ Nhật Bản.

Trong quá trình tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ, Chính phủ Việt Nam đang chú trọng vấn đề “chất lượng” tăng trưởng (bất bình đẳng, năng suất, môi trường v.v...)

Trong lĩnh vực hạ tầng, chúng tôi sẽ áp dụng kỹ thuật và công nghệ của Nhật Bản để đẩy mạnh hoạt động xây dựng đường sắt đô thị, cầu, cảng, nhà máy điện v.v... Trong năm nay, công trình xây dựng cảng nước sâu đầu tiên ở miền Bắc là cảng Lạch Huyện và nhà máy nhiệt điện Thái Bình dự kiến sẽ hoàn thành.

Chúng tôi sẽ quyết liệt tiếp tục yêu cầu Chính phủ Việt Nam giải quyết vấn đề chậm chi trả trong các công trình vốn vay - là vấn đề rất đáng quan ngại. Chúng tôi cũng thiết tha yêu cầu các nhà thầu Nhật Bản thi công công trình vốn ODA phải tăng cường đảm bảo chất lượng và tiến độ.

Thứ hai là hỗ trợ đào tạo nhân lực cho nhiều lĩnh vực khác nhau. Chúng tôi sẽ giúp đào tạo nguồn nhân lực phục vụ cho phát triển kinh tế, gồm các doanh nhân và kỹ thuật viên, đào tạo cao học cho lực lượng trẻ tại Đại học Việt Nhật, đào tạo bác sĩ và hộ lý v.v... Không chỉ dừng ở đó, JICA chú

TIÊU ĐIỂM

Công nghệ Nhật Bản giúp kiểm soát xe quá tải
(Trang 2)

Khai giảng khóa đào tạo giáo viên CNTT cho người khuyết thị
(Trang 3)

Áp dụng mô hình KOSEN Nhật Bản trong đào tạo nghề
(Trang 3)

SADCO tiếp tục hợp tác với Nhật Bản trong xử lý nước thải
(Trang 4)

Diễn đàn kinh doanh rau an toàn lần thứ hai
(Trang 4)

trọng đến đào tạo con người trong tất cả các dự án của mình.

Mặt khác, mặc dù Việt Nam đang xây dựng hệ thống pháp luật phục vụ cho quá trình phát triển kinh tế thị trường và quản lý nhà nước, nhưng không thể không nhìn nhận rằng còn nhiều điều cần cải thiện trong quá trình áp dụng hệ thống pháp luật. Trong năm nay, chúng tôi sẽ bắt đầu triển khai trên quy mô lớn việc đào tạo những nhà lãnh đạo và cán bộ nhà nước tham gia vào công tác xây dựng và điều hành chính sách.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng sẽ tăng cường hơn nữa hoạt động giao lưu giữa hai nước thông qua việc phái cử tình nguyện viên dạy tiếng Nhật và tăng số học bổng đến Nhật du học.

Thứ ba, chúng tôi sẽ chú trọng hơn nữa hoạt động hợp tác phát triển với những ý tưởng và cách tiếp cận mới, thông qua các dự án hợp tác với tư nhân và hoạt động hợp tác kỹ thuật cấp cơ sở.

Điều may mắn là Việt Nam được các doanh nghiệp vừa và nhỏ, các chính quyền địa phương,

trường đại học, các tổ chức phi chính phủ (NGO) của Nhật Bản rất quan tâm nên số lượng các dự án hợp tác với tư nhân và số dự án hợp tác kỹ thuật cấp cơ sở tại Việt Nam đều đứng đầu thế giới.

Không chỉ dừng ở việc thực hiện tốt các dự án vốn vay và dự án hợp tác kỹ thuật, chúng tôi cũng sẽ tích cực tiếp nhận những sáng kiến của giới doanh nghiệp, chính quyền địa phương và các tổ chức của người dân Nhật Bản.

Cuối cùng, tháng 7 năm ngoái, JICA đã công bố khẩu hiệu mới “Kết nối thế giới bằng lòng tin” (Leading the world with trust). Năm nay hai nước chúng ta kỷ niệm 45 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao. JICA Việt Nam sẽ thực hiện những hoạt động hợp tác phát triển để tăng cường hơn nữa sự tin tưởng mà các thế hệ đi trước đã xây dựng được.

Tôi rất mong sẽ tiếp tục nhận được sự hợp tác và giúp đỡ của Quý vị đối với hoạt động của JICA trong năm 2018.

Fujita Yasuo

Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam

Công nghệ Nhật Bản giúp kiểm soát xe quá tải

Hướng dẫn thực hành tại Km78 Quốc lộ 5 Hà Nội- Hải Phòng, nơi lắp hệ thống cân

Khóa tập huấn thuộc khuôn khổ “Dự án Phở cập – Khảo sát xác minh Hệ thống cân di động phát hiện phương tiện quá tải” đã diễn ra trong hai ngày 25-26/12/2017 tại Hải Phòng.

Tham dự khóa tập huấn có trên 50 đại diện, cán bộ của Tổng Cục Đường bộ Việt Nam, Sở Giao thông Vận tải Hải Phòng, Ban Quản lý Quốc lộ 5 thuộc Tổng công ty Phát triển hạ tầng và Đầu tư tài chính Việt Nam (VIDIFI), công ty Tanaka Scale Works Co., Ltd. và Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA).

Dưới sự hỗ trợ của JICA, Tanaka Scale Works Co., Ltd. - một trong những công ty nhiều kinh nghiệm trong việc chế tạo và lắp đặt hệ thống cân di động tại Nhật Bản- đã hợp tác cùng Tổng Cục Đường bộ Việt Nam lắp đặt thí điểm hệ thống cân

động, cho phép cân tải trọng xe trong khi xe vẫn đang chạy liên tục. Hệ thống được đánh giá là có độ chính xác cao, đảm bảo xe lưu thông tốt, phần mềm xử lý hiện đại giúp trích xuất dữ liệu nhanh chóng, hỗ trợ công tác quản lý và xử phạt xe quá tải.

Tại Việt Nam hiện nay, quá trình kinh tế phát triển nhanh đã kéo theo nhu cầu vận tải tăng cao. Đặc biệt trong lĩnh vực vận tải đường bộ, việc các xe chở quá trọng tải quy định không chỉ khiến hệ thống đường bộ hư hỏng, xuống cấp, gây nhiều tai nạn nghiêm trọng, mà còn trở thành một vấn đề xã hội nhức nhối. Trước tình hình đó, Chính phủ Việt Nam đã có nhiều biện pháp tăng cường quản lý và một trong số đó là đánh giá và lên kế hoạch lắp đặt hệ thống cân di động trên toàn quốc.

Khai giảng khóa đào tạo giáo viên CNTT cho người khiếm thị

Ngày 21/12/2017, tại Trung tâm Đào tạo - Phục hồi Chức năng thuộc Hội người mù Việt Nam đã diễn ra Lễ khai giảng Khóa đào tạo giáo viên công nghệ thông tin (CNTT) cho người khiếm thị.

Đây là hoạt động thuộc Dự án “Khảo sát xác minh - Phổ cập Giáo dục công nghệ thông tin nhằm nâng cao chất lượng giáo dục và cuộc sống của người khiếm thị”, thực hiện với Công ty Nippon Telesoft (Nhật Bản).

Tham gia khóa đào tạo có 9 học viên là cán bộ của Hội người mù Việt Nam. Các học viên sẽ học tại Trung tâm Đào tạo - Phục hồi Chức năng, sử dụng các trang thiết bị hiện đại từ Nippon Telesoft, như máy hiển thị nội dung trên màn hình máy tính bằng âm thanh và chữ nổi, máy in chữ nổi...

Dự kiến từ tháng 4/2018, các lớp học CNTT dành cho người khiếm thị sẽ được tổ chức, với thành phần tham gia giảng dạy là chính những học viên hoàn thành khóa học này.

Tại buổi lễ, ông Phạm Việt Thu –Chủ tịch Hội người mù Việt Nam- đã gửi lời cảm ơn đến Đại sứ quán Nhật Bản, JICA và Công ty Nippon Telesoft vì những hỗ trợ thiết thực của Dự án, đồng thời bày tỏ sự kỳ vọng và khích lệ với các học viên tham gia

khóa học. Đại diện học viên cũng phát biểu thể hiện quyết tâm sẽ cố gắng tiếp thu kiến thức, hướng đến mục tiêu giảng dạy tốt cho những người khiếm thị khác.

Ở Việt Nam, ước tính có khoảng 1 triệu người khiếm thị. Việc tạo điều kiện để 1 triệu người này hoàn thành chương trình phổ thông và có nhiều lựa chọn công việc luôn là vấn đề nan giải. Nắm bắt được kỹ năng sử dụng máy vi tính để tìm kiếm thông tin và liên lạc sẽ giúp người khiếm thị có nhiều cơ hội hơn trong cuộc sống.

Các học viên sử dụng trang thiết bị hiện đại do Nippon Telesoft cung cấp

Áp dụng mô hình KOSEN Nhật Bản trong đào tạo nghề

Giờ thực hành tại Cao đẳng Công nghiệp Phúc Yên

Cuối tháng 11/2017 tại Thành phố Hồ Chí Minh, trong khuôn khổ hợp tác với Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA), Bộ Công Thương đã tổ chức khai giảng Lớp bồi dưỡng kiểm định chất lượng giáo dục và áp dụng mô hình KOSEN của Nhật Bản cho các cơ sở đào tạo trực thuộc Bộ.

Tới dự Lễ khai giảng có bà Nguyễn Thị Lâm Giang -Phó Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ, Bộ Công Thương, Giáo sư Mitani và Giáo sư Sugimoto từ các trường KOSEN Nhật Bản cùng các chuyên gia JICA

thuộc Dự án phát triển nguồn nhân lực ngành công nghiệp nặng - công nghiệp hóa chất tại Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh.

Đặc điểm của mô hình KOSEN là đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao nhằm đáp ứng nhu cầu của các doanh nghiệp và đảm bảo 100% sinh viên tốt nghiệp có việc làm. Mô hình KOSEN không chỉ đào tạo lý thuyết mà hướng đến kỹ năng thực hành, các kỹ năng mềm để giáo dục thái độ, phát huy khả năng sáng tạo của người học thông qua các hoạt động

thực hành, nghiên cứu, thí nghiệm và tăng cường mối quan hệ giữa cơ sở đào tạo và doanh nghiệp để kết nối việc làm cho sinh viên.

Dự án JICA tại Đại học Công nghiệp Tp. Hồ Chí Minh đã tập trung nâng cao năng lực của trường

trong việc xây dựng mô hình KOSEN phù hợp với Việt Nam. Mô hình KOSEN hiện được nhân rộng sang các trường khác trực thuộc Bộ Công Thương như Cao đẳng Công nghiệp Phúc Yên, Cao đẳng Kỹ thuật Cao Thắng, Cao đẳng Công nghiệp Huế v.v...

SADCO tiếp tục hợp tác với Nhật Bản trong xử lý nước thải

Các đại biểu chụp ảnh trong lễ ký kết

Lễ ký Biên bản thỏa thuận “Dự án tăng cường năng lực quản lý vận hành Nhà máy xử lý nước thải thành phố Hải Phòng và năng lực ứng phó với ngập lụt, Giai đoạn 3” giữa ba bên: Công ty TNHH MTV Thoát nước Hải Phòng (SADCO), Cục Cấp Thoát nước – thành phố Kitakyushu (Nhật Bản) và Văn phòng JICA Việt Nam, trong khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA, đã diễn ra ngày 19/12/2017, tại trụ sở SADCO.

Trước đó, ở Giai đoạn 1 (từ tháng 5/2012 đến tháng 3/2014) và Giai đoạn 2 (từ tháng 11/2014 đến tháng 3/2017), Dự án đã có nhiều hoạt động và đạt được những kết quả tích cực trong việc tăng cường năng lực vận hành hệ thống thoát nước của các cán bộ SADCO, xây dựng Bộ hướng dẫn quy trình quản lý duy trì trạm bơm và Bộ hướng dẫn quản lý duy tu trang thiết bị hệ thống thoát nước, giúp SADCO trở thành công ty kiểu mẫu cho các công ty thành viên tại Tp. Hải Phòng. Đồng thời, Dự án cũng có nhiều hoạt động nhằm nâng cao nhận thức của người dân

về cải thiện môi trường nước.

Trên cơ sở phát huy những thành quả đó, ở Giai đoạn 3, dự kiến được thực hiện từ tháng 4/2018 đến tháng 3/2021, Dự án hướng tới tăng cường tính chủ động và độc lập của SADCO trong xử lý các vấn đề về thoát nước. Các bên tham gia Dự án cũng kỳ vọng Tp. Hải Phòng sẽ phổ biến những phương pháp, kỹ thuật thu được từ Dự án tới các tỉnh, thành phố khác của Việt Nam.

Buổi lễ đánh dấu một bước tiến mới trong mối quan hệ hợp tác giao lưu giữa Tp. Kitakyushu và Tp. Hải Phòng. Phát biểu tại buổi lễ, ông Nguyễn Minh Tuấn – Chủ tịch kiêm Tổng Giám đốc SADCO- đã nhấn mạnh rằng, Tp. Hải Phòng luôn coi các cán bộ và chuyên gia của Tp. Kitakyushu “là những người bạn thân thiết”, và mong muốn được học hỏi thêm nhiều hơn nữa những kinh nghiệm trong lĩnh vực cấp thoát của những người bạn này.

Diễn đàn kinh doanh rau an toàn lần thứ hai

Trung tuần tháng 12/2017 tại Hà Nội, Dự án JICA “Tăng cường độ tin cậy trong lĩnh vực sản xuất cây trồng an toàn tại khu vực miền Bắc Việt Nam” đã phối hợp với Trung tâm Xúc tiến Đầu tư, Thương mại, Du lịch thành phố Hà Nội tổ chức “Diễn đàn kinh doanh rau an toàn” lần thứ hai.

Dự án được triển khai thực hiện trong 5 năm (2016-2021), nhằm nâng cao năng lực quản lý và

giám sát sản xuất cây trồng an toàn của các tổ chức có liên quan, xây dựng mô hình tốt về sản xuất cây trồng an toàn áp dụng GAP (Thực hành Nông nghiệp Tốt) theo chuỗi cung ứng, đồng thời nâng cao nhận thức của các tổ chức và cá nhân về sản xuất cây trồng an toàn và an toàn thực phẩm.

Trong khuôn khổ dự án, Diễn đàn kinh doanh rau an toàn được tổ chức với mục đích chia sẻ những

kinh nghiệm, bài học tốt và phổ biến thông tin hữu ích giữa các bên liên quan nhằm cải thiện các hoạt động sản xuất kinh doanh và phân phối rau an toàn. Diễn đàn đầu tiên được tổ chức vào tháng 8/2017 với sự tham gia của hơn 180 đại biểu.

Tại Diễn đàn lần thứ hai, bà Mamiya Chiyo –đồng trưởng nhóm tư vấn dự án, chuyên gia về thị trường-nhấn mạnh, trong tiêu thụ sản phẩm an toàn, vai trò của người mua (thương nhân, người bán lẻ) trong chuỗi cung ứng vô cùng quan trọng. Người mua đứng ở vị trí giữa nhà sản xuất và người tiêu dùng, giúp cải thiện các hoạt động sản xuất kinh doanh và phân phối rau an toàn. Người tiêu dùng có thể yêu cầu, gợi ý về sản phẩm qua người mua tới người sản xuất. Người mua chịu trách nhiệm về độ an toàn của sản phẩm, do đó có vai trò quan trọng trong nâng cao chất lượng sản phẩm.

Diễn đàn đã giới thiệu hai người mua tiến bộ về kinh doanh rau an toàn – đó là AEON và VINECO, đồng thời tạo cơ hội cho hơn 100 đại biểu hiểu biết lẫn nhau thông qua thảo luận nhóm.

Tại Diễn đàn, bảy nhóm sản xuất mục tiêu của Dự án cùng các nhà sản xuất từ Hà Nội, Hưng Yên, Hà Nam và Hải Dương đã trưng bày các loại rau và tiến hành kết nối kinh doanh với người mua. Diễn đàn nhận được sự quan tâm của nhiều tổ chức và cá nhân có liên quan cũng như các cơ quan báo chí. Dự án cùng với đối tác dự kiến tiếp tục tổ chức những Diễn đàn tương tự để tăng cường độ tin cậy trong chuỗi giá trị

Các đại biểu thảo luận nhóm

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)- Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>